

Allar Martson
Sooselja OÜ
tel 5615 9234
sooselja@gmail.com

Kaitseministeerium

Päring seoses Tõstamaale planeeritava kaitsetööstusparki ja laskemoona lao rajamisega

Lugupeetud [ettevõtte või asutuse nimi],

Tegutsen ettevõtjana Tõstamaa piirkonnas ning minu põllumajandusettevõtte igapäevatoos on keskne roll täppispõllumajandusel, sealhulgas **GPS-juhitavatel traktoritel, külvikutel, taimekaitsepritsidel ja kombainidel**. Need masinad vajavad katkematut ja täpset signaali, et tagada efektiivne tootmine, täpne sisendite kasutamine ja kvaliteetne lõppsaak.

Seoses Tõstamaale planeeritava **kaitsetööstusparki ja laskemoona lao** rajamisega soovin saada vastuseid järgmistele küsimustele, mis puudutavad otseselt minu ja teiste kohalike tootjate töötingimusi, tootmisvõimet ning võimalikke riske ja kulusid:

1. GPS-signaalide võimalik häiring ja mõju tööprotsessidele

Kas kaitsetööstusparki või laskemoona lao tegevus (nt radarid, raadioside, elektromagnetilised häired jm) võib põhjustada GPS-signaali häireid piirkonnas?
Kui jah:

- Kuidas on hinnatud mõju põllumajandustehnika täpsele juhtimisele?
- Kuidas on plaanitud hüvitada kahju, kui GPS-signaali häirete tõttu:
 - Tuleb kasutada rohkem seemet, väetist või taimekaitsevahendeid ebatäpse pealekande tõttu?
 - On vajalik palgata lisa tööjõudu või tellida tööd sisse, kuna masinate automaatjuhtimine ei toimi?
 - Masinate juhtimine muutub täielikult võimatuks ja töö on ajutiselt halvatud?
 - Tuleb teha täiendavaid investeeringuid seadmetesse või tehnoloogiatesse, mis ei sõltu GPS-ist?
- Kas on olemas ametlik kahjuhindamise ja kompensatsiooni mehhanism selliste kulude ja kahjude katteks?

2. Elektriühendus ja mõju põllumaadele

Kust on planeeritud kaitsetööstusparki ja laskemoona lao elektriühendus?

- Kas see eeldab uute kõrgepingeliinide, alajaamade või maa-aluste kaablite rajamist läbi põldude?
- Kas liinide või postide paigaldus võib takistada masinate tööd või häirida trenaažisüsteeme?
- Kuidas toimub kahjude hüvitamine, kui:
 - Põllukultuurid saavad kahjustada paigaldustööde või sõiduteede tõttu?
 - Pinnas vajab taastamist või trenaaž on häiritud?
 - Elektripostide asukoht takistab või piirab masinate liikumist?
- Kas kompenseeritakse **saamata jäänud tulu** ja tootmispindade vähenemine?

3. Katsetuste mõju elektrile ja GPS-ile

- Kas kaitsetööstusparki või laskemoona lao katsetuste või tegevuste käigus võib tekkida GPS-signaali ajutisi häireid või kadumisi?
- Kas võib esineda elektrikatkestusi piirkonna võrgus?
- Kuidas on kavandatud nende mõjude ennetamine ning kohalike tootjate teavitamine ja tööseisakute kompenseerimine?

4. Uute teede rajamine ja liikumispiirangud

- Kas kaitsetööstusparki või laskemoona lao rajamisega on ette nähtud uute teede või juurdepääsude rajamine?
- Kas need mõjutavad olemasolevaid põlluteid või maa kasutust?
- Kuidas kompenseeritakse tööseisakud, tööde ümberkorraldamine või juurdepääsu kadumine põldudele?

5. Saasteained ja mõju põllukultuuridele

Millist liiki ja millises mahu saasteid on kavandatud kaitsetööstusparki tegevusest (nt õhusaaste, vibratsioon, müra, heitgaasid, kemikaalid)?

- Kas on hinnatud mõju:
 - Põllukultuuride kasvutingimustele ja saagikusele?
 - Põllumuldade ja põhjavee kvaliteedile?
 - Taimede tervisele ja vastupidavusele?
 - **Saagi kvaliteedile**, mis võib halveneda müügikõlblikkuse või turuväärtuse mõttes?
- Kuidas toimub kahjude hindamine ja kompenseerimine, kui:
 - Kultuurid hävivad,
 - Saagikus langeb,
 - Toodang vajab täiendavaid teste või kaotab turuväärtuse?

6. Katsetuste asukoht ja teostusviis

- Kas suurema keskkonna- ja signaalimõjuga katsetusi oleks võimalik teha varjestatud, kinnistes tingimustes?
- Kas on kaalutud alternatiivseid katsetuspaiku väljaspool elumupiirkondi ja põllumajandustootmise alasid, et vältida häiringuid kohalikele ettevõtjatele?

7. Kahjude hindamine ja hüvitamine

Kui kaitsetööstusparki või laskemoona lao tegevus või sellega seotud taristu põhjustab kahju:

- Kes viib läbi hindamise ja millise metoodika alusel?
- Kas kahju hüvitatakse maaomanikule või kasutajale (nt rentnikule)?
- Milline on ametlik hüvitusmehhanism – kas selleks on loodud fond, kindlustus või muu garantii?
- Kuidas toimub kahjunõuete esitamine ja millised on tähtajad?

8. Planeeritud katkestustest teavitamine

Kuidas teavitatakse kohalikke ettevõtjaid planeeritud **side-, elektri- ja GPS-katkestustest**?

- Kas on võimalik ette teada katkestuste ajad ja kestus?
- Milliseid meetodeid kasutatakse ettevõtjate teavitamiseks, et nad saaksid oma tööd õigel ajal kohandada?

Kokkuvõte

GPS-täpsus, töökindel elektriühendus, puhas keskkond ja takistusteta ligipääs põllumaadele on minu ja paljude teiste kohalike ettevõtjate jaoks vältimatu eeltingimus.

Kõik uued arendused ja ettevõtmised, sealhulgas kaitsetööstusparki ja laskemoona lao rajamine, on tervitatavad, kuid need ei tohi tulla olemasolevate ja toimivate ettevõtete arvelt ega kahjustada nende igapäevast tegevust.

Palun andke teada, millised meetmed on kavandatud riskide ennetamiseks, häirete vältimiseks ning kahjude õiglaseks hüvitamiseks.

Ootan teiepoolset sisulist vastust ning olen valmis vajadusel kohtumiseks või täiendavaks aruteluks.

Lugupidamisega,

Allar Martson

Sooselja OÜ